

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026376	Punta Candieira	Cedeira	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
COM	Comercio e márketing	CMCOM01	Actividades comerciais	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1236	Formación e orientación laboral	2023/2024	5	107	128
MP1236_12	Prevenición de riscos laborais	2023/2024	5	45	54
MP1236_22	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2023/2024	5	62	74

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA DEL CARMEN CASAS BLANCO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A programación didáctica do módulo Formación e Orientación Laboral desenvólvese partindo do DECRETO 49/2016, do 7 de Abril, que establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de técnico en actividades comerciais.

A programación realizada é para impartir no IES Punta Candieira no concello de Cedeira, A Coruña.

A inserción laboral dos alumnos/as sitúase maioritariamente na area socioeconómica da zona, que demanda un bo número de especialistas en calquera sector produtivo dentro da área de comercialización ou nas seccións de establecementos comerciais, realizando actividades de venda de produtos e/ou servizos a través de diversas canles de comercialización, ou ben realizando funcións de organización e xestión do seu propio comercio.

Trátase de traballadores e traballadoras por conta propia que xestionan un pequeno comercio ou unha tenda tradicional, ou por conta allea que exercen a súa actividade nos departamentos ou nas seccións de comercialización de calquera empresa ou organización, en diversos subsectores:

- En establecementos comerciais pequenos, medianos ou grandes, traballando por conta allea en diferentes seccións comerciais.
- Na comercialización de produtos e servizos por conta propia e allea, fóra do establecemento comercial.
- No departamento comercial de pequenas e medianas empresas (PEME) e empresas industriais.
- No departamento de atención á clientela e ás persoas consumidoras e usuarias de organismos públicos.
- En empresas industriais e comerciais grandes e medianas.
- No sector do comercio polo miúdo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Formación en empresa.	Formación curricular que se adquirirá na empresa.	0	0
2	A prevención de riscos laborais.	A prevención de riscos laborais.	14	7
3	O análise e avaliación de riscos laborais. A planificación das actividades preventivas.	O análise e avaliación de riscos laborais. A planificación das actividades preventivas.	30	17
4	Emerxencias, actuación no caso de accidente e primeiros auxilios.	Emerxencias, actuación no caso de accidente e primeiros auxilios.	10	6
5	Formación en empresa.	Formación curricular que se adquirirá na empresa.	0	0
6	A relación laboral e o contrato de traballo.	A relación laboral e o contrato de traballo.	14	14
7	O tempo de traballo e a súa retribución. A nómina.	O tempo de traballo e a súa retribución. A nómina.	14	14
8	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.	12	11
9	Os representantes dos traballadores.	Os representantes dos traballadores.	8	6
10	A Seguridade Social e as súas prestacións.	A Seguridade Social e as súas prestacións.	14	14
11	O traballo en equipo.	O traballo en equipo.	5	4
12	O proxecto profesional e a procura de emprego.	O proxecto profesional e a procura de emprego.	7	7

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Formación en empresa.	0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	A prevención de riscos laborais.	14

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral	SI
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora
CA1.2 Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais
CA1.4 Comprendéronse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector de comercio e márketing
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais
CA3.2 Clasificáronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos
CA3.4 Identificáronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais

4.2.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.
Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O análise e avaliación de riscos laborais. A planificación das actividades preventivas.	30

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector de comercio e márketing	SI
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados	NO
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico en Actividades Comerciais	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico en Actividades Comerciais
CA2.2 Clasifícanse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles
CA2.3 Clasifícanse e descríbense os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico en Actividades Comerciais
CA2.4 Identifícanse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico en Actividades Comerciais
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico en Actividades Comerciais
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas

4.3.e) Contidos

Contidos
Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
Riscos específicos no sector de comercio e márketing en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.
Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector de comercio e márketing.
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.

Contidos
Planificación da prevención na empresa.
Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Emerxencias, actuación no caso de accidente e primeiros auxilios.	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados	NO
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico en Actividades Comerciais	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para unha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias

4.4.e) Contidos

Contidos
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.
Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Formación en empresa.	0

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	A relación laboral e o contrato de traballo.	14

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo
CA2.2 Distingúense os principais organismos que interveñen nas relacións laborais
CA2.3 Identifícanse os elementos esenciais dun contrato de traballo
CA2.4 Analízanse as principais modalidades de contratación e identifícanse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral
CA2.12 Identifícanse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo

4.6.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo.
Novos contornos de organización do traballo.
Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.
Análise da relación laboral individual.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	O tempo de traballo e a súa retribución. A nómina.	14

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico en Actividades Comerciais
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres
CA2.8 Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran

4.7.e) Contidos

Contidos
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico en Actividades Comerciais.
Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.	12

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres
CA2.9 Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral

4.8.e) Contidos

Contidos
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Os representantes dos traballadores.	8

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico en Actividades Comerciais
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres
CA2.10 Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa
CA2.11 Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución

4.9.e) Contidos

Contidos
0Representación das persoas traballadoras na empresa. Conflitos colectivos. Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico en Actividades Comerciais. Sindicatos e asociacións empresariais.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	A Seguridade Social e as súas prestacións.	14

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as contingencias cubertas, e identifica as clases de prestacións	SI

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse o papel da seguridade social como pilar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema de seguridade social
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas de seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico

4.10.e) Contidos

Contidos
A seguridade social como pilar do estado social.
Estrutura do sistema de seguridade social.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da seguridade social.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	O traballo en equipo.	5

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico en Actividades Comerciais e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros

4.11.e) Contidos

Contidos
Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.
Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.
Equipos no sector de comercio e márketing segundo as funcións que desempeñen.
Dinámicas de grupo.
Equipos de traballo eficaces e eficientes.
Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.
Conflito: características, tipos, causas e etapas.
Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

4.12.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
12	O proxecto profesional e a procura de emprego.	7

4.12.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida	SI

4.12.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.12 Identifícanse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás exigencias do proceso produtivo
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico en Actividades Comerciais
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral
CA4.7 Identifícanse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico en Actividades Comerciais
CA4.8 Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título

4.12.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico en Actividades Comerciais.
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.
Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico en Actividades Comerciais.
Definición e análise do sector profesional do título de técnico en Actividades Comerciais.
Proceso de toma de decisións.
Proceso de procura de emprego no sector de actividade.
Técnicas e instrumentos de procura de emprego.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

5.1. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación.

Os mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva do módulo Formación e Orientación Laboral son os establecidos no DECRETO 49/2016, do 7 de Abril, que establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ó título de técnico en actividades comerciais. Estes mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva veñen reflectidos como resultados de aprendizaxe, criterios de avaliación e contidos básicos para cada unidade formativa.

A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas para o módulo profesional do ciclo formativo.

5.2.- Instrumentos e criterios de cualificación aplicados.

Combinarase a avaliación mediante probas obxectivas, realización de actividades, casos prácticos e traballos.

O alumno/a, deberá efectuar coa dilixencia adecuada e deberá entregar no prazo marcado pola profesora, todas as producións que lle sexan requiridas.

Os seguintes instrumentos de avaliación serán comúns para todas as unidades formativas:

- Diario de clase: Observación do traballo na aula, e cumprimento do prazo de entrega das producións.
- Proba obxectiva (unha ou varias por trimestre segundo o criterio da profesora e consistirán en cuestionarios, preguntas e resolución de casos prácticos), realización de actividades, casos prácticos e traballos. Trátase dun conxunto de producións que se lle presentan ao alumnado para que demostre, de xeito individual, o dominio das capacidades e coñecementos, e poda dar resposta as diferentes situacións plantexadas pola profesora.

O peso de ditos instrumentos na avaliación parcial trimestral será a seguinte:

- 10% Observación do traballo na aula, e cumprimento do prazo de entrega das producións. No caso de entrega fora de prazo, permitirase entregar as actividades, casos prácticos e traballos ata a data límite establecida pola profesora, pero coa perda do 10% correspondente.
- 90% Probas obxectivas, realización de actividades, casos prácticos e traballos.

Requerirase un mínimo de 5 puntos sobre 10 en cada proba obxectiva, actividades, casos prácticos e traballos para alcanzar a avaliación positiva.

A cualificación do módulo será numérica entre 1 e 10, sen decimais. Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a 5 puntos. Para acadar unha avaliación positiva o/a alumno/a deberá conseguir ou superar os 5 puntos.

A cualificación final do módulo será a media aritmética das cualificacións dos dous trimestres no caso de seren cada unha delas de 5 puntos ou máis sobre dez. No caso de ser algun dos dous ou os dous inferiores a 5 puntos, o alumnado terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente, no mes de Setembro, que terá un peso do 100% e unha estrutura similar ás probas específicas de avaliación trimestrais.

O alumnado que durante a realización dalgunha proba obxectiva, actividades, casos prácticos e traballos, realizara calquera acto de copia, suplantación ou cambio, obterá unha puntuación de 1 punto. A sanción afectará a todos os estudantes involucrados: quen copie e quen sexa copiado, por ser responsabilidade dos/as alumnos/as evitar que a súa proba ou traballo e todo o material avaliable sexa obxecto de copia. A reprodución total ou parcial de calquera material extraído de internet ou doutras fontes non autorizadas pola profesora, e que sexa utilizado para a avaliación do estudante, se considerará copia.

O módulo desenvolverase presencialmente.

Traballaremos na aula co libro de texto e co material proporcionado pola profesora. Complementarase o proceso de ensino-aprendizaxe coa aula virtual do IES Punta Candieira.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Recuperación Ordinaria:

No caso de ser algunha das dúas ou as dúas cualificacións trimestrais inferiores a 5 puntos sobre 10, o alumnado terá dereito a realizar unha única proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente, no mes de Setembro, que terá un peso do 100% e unha estrutura similar ás probas específicas de avaliación trimestrais.

A avaliación do módulo considerarase superada cando o/a alumno/a obteña unha cualificación igual ou superior a 5 sobre 10 puntos. En todo caso, sempre segundo a lexislación vixente.

En canto aos resultados de aprendizaxe, criterios de avaliación e contidos mínimos de dito alumnado, serán os mesmos que xa figuran detallados na programación para o módulo de FOL e para o curso completo; establecidos no DECRETO 49/2016, do 7 de Abril, que establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de Técnico en Actividades Comerciais.

Avaliación do alumnado co módulo pendente:

Os/As alumnos/as matriculados/as en 2º curso e que promocionaron co módulo pendente de 1º deberán levar a cabo as actividades de recuperación previamente establecidas e serán avaliados/as coincidindo coa 2ª sesión de avaliación parcial de módulos do 2º curso a celebrar no mes de Marzo/Abril.

As actividades de recuperación para este alumnado se deseñarán a partir do informe de avaliación individualizado ao que fai referencia a lexislación vixente. Tendo todo isto en conta, os/as membros/as do Departamento de FOL acordarán, con carácter xeral, que esas actividades consistan na realización de traballos, resolución de casos prácticos e actividades, e unha proba obxectiva no mes de Marzo/Abril.

A realización dos traballos e das actividades teórico-prácticas serán realizadas polo alumnado pola súa conta, contando sempre coa orientación da profesora. A proba obxectiva escrita terá un peso do 100%.

No caso de non acadar unha avaliación positiva, dito alumnado poderá recuperar o módulo pendente durante o período ordinario de realización da FCT e será avaliado na avaliación final de módulos de 2º curso no mes de Setembro. A metodoloxía a levar a cabo nese período será similar á levada a cabo nos trimestres anteriores: realización de traballos e actividades teórico-prácticas que serán levadas a cabo polo alumnado pola súa

conta, contando sempre coa orientación da profesora, e unha proba obxectiva no mes de Setembro que terá un peso do 100%.

O módulo desenvolverase presencialmente.

Traballarase co libro de texto e co material proporcionado pola profesora. O proceso de ensino-aprendizaxe levarase a cabo coa aula virtual do IES Punta Candieira.

A avaliación do módulo considerarase superada cando o alumnado obteña unha cualificación igual ou superior a 5 sobre 10 puntos. En todo caso, sempre segundo a lexislación vixente.

En canto aos resultados de aprendizaxe, criterios de avaliación e contidos mínimos de ditos alumnos con módulos pendentes, serán os mesmos que xa figuran detallados na programación para o módulo de Fol e para o curso completo; establecidos no DECRETO 49/2016, do 7 de Abril, que establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de Técnico en Actividades Comerciais.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perda o dereito a avaliación continua e co que, por razóns de inasistencia reiterada, non sexa posible utilizar os instrumentos de avaliación previstos inicialmente, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente, no mes de Setembro, que terá un peso do 100% e unha estrutura similar á Proba específica de avaliación global e que, igual que esta, servirá para determinar se o/a alumno/a acadou os mínimos exixibles para cada Resultado de Aprendizaxe.

Esta proba de avaliación extraordinaria requirirá a entrega previa dos informes que a profesora teña previstos como obrigatorios con polo menos 10 días de antelación á data de realización da proba extraordinaria de avaliación.

Dito alumnado será avaliado de tódolos contidos impartidos ao longo do curso. A avaliación do módulo considerarase superada cando o/a alumno/a obteña unha cualificación igual ou superior a 5 sobre 10 puntos. En todo caso, sempre segundo a lexislación vixente.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación do módulo e da propia práctica docente realizarase periódicamente (por unidade didáctica, semanal, quincenal ou mensualmente) pola propia profesora por comparación entre o planificado e o executado realmente, rexistrando as modificacións necesarias. Mensualmente, as conclusións do seguimento da programación por parte da profesora comentaranse no seo do departamento de FOL, que servirán de base para a memoria de final de curso que se terá que presentar sobre o desenvolvemento da programación do módulo e coas estatísticas sobre cualificacións do alumnado.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial, para coñecer a situación de partida do alumnado e desta forma poder adaptar os contidos para que logren acadar os resultados de aprendizaxe, farase no primeiro mes de clase, mediante a observación da resposta do alumnado aos conceptos básicos.

As conclusións sobre as características, formación previa e capacidades do alumnado serán obxecto de análise na avaliación inicial. Tamén

contrastarase, en relación con este módulo, a base matemática previa, a competencia básica nas TIC e farase unha sondaxe sobre conceptos básicos relacionados coa prevención de riscos laborais, co traballo en equipo, co mercado laboral e coa búsqueda de emprego. Servirán como instrumentos para esta avaliación inicial a observación do alumnado, as actividades realizadas nas primeiras semanas do curso.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Está prevista legalmente a posibilidade de flexibilización modular do ciclo formativo, a solicitar antes do 31 de outubro de cada ano académico, para os/as alumnos/as con necesidades educativas especiais.

A profesora, independentemente da flexibilización modular, poderá planificar actividades de apoio para aquel alumnado que non respondan globalmente aos obxectivos programados.

Ao alumnado que non acade os obxectivos proporáselle tarefas de apoio para realizar na casa, as cales deberán entregárselle á profesora para a súa corrección e avaliación. En todo caso, o modelo de reforzo estará condicionado polo tipo de necesidade educativa de cada alumno/a, a metodoloxía, a organización da aula, o grao de coordinación entre o profesorado, os profesores e profesoras especialistas de que se dispoña, etc. Ademais, na reunión do equipo docente do Ciclo Formativo exporase a situación deste alumnado, a fin de que en consenso se tomen as medidas necesarias.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Os temas transversais a tratar no módulo profesional ó longo do curso están relacionados co desenvolvemento das capacidades de relación social e comunicativas do alumnado, entendidas como un complemento necesario e importante a incluír en calquera titulación de tipo técnica.

Os temas transversais concretos a tratar son os seguintes:

- Desenrolar habilidades de relación social e interpersonal.
 - Potenciar as actividades comunicativas, de negociación e de traballo en equipo.
 - Fomentar a motivación.
 - Educación ambiental, relacionado co bloque de saúde laboral, concretamente co tema de factores de riscos físicos, químicos, biolóxicos. É preciso sensibilizar ao alumnado sobre a necesidade de empregar materiais e sistemas inocuos, con vistas á protección do medio ambiente.
- Asimismo, fomentar nos futuros traballadores o espírito de traballo respectando os niveis de calidade e seguridades esixidos.
- Educación para a igualdade de oportunidades. Sendo o dereito á igualdade un dereito fundamental constitucional, o Estatuto dos Traballadores reconece este dereito á igualdade tanto no acceso ao emprego como nas condicións de traballo. A Lei Orgánica para a Igualdade Efectiva de Mulleres e Homes introduce un importante cambio nas relacións laborais entre empresas e traballadores.
 - Educación Moral e Cívica. Relacionada cos deberes que presiden a relación laboral, recollidos no art. 5.a) os traballadores deben cumprir as obrigas concretas do seu posto de traballo, de conformidade ás regras da boa fe e dilixencia, sendo causa de despido disciplinario a trasgresión da boa fe contractual de acordo co art. 54.1ºd).
 - Educación para a Paz, no violencia y cooperación. No tema de equipos de traballo expóñense diversas estratexias, entre outras, a participación na toma de decisións, o que conleva unha actitude de respecto hacia outras opinións e a aceptación da opinión maioritaria. Igualmente, no equipo e no posto de traballo haberá que traballar de xeito responsable e maduro, aceptando os obxectivos que se han de conseguir, aceptando as consecuencias das propias decisións e asumindo responsabilidades.
 - Educación para a saúde. Presente en todo o bloque de saúde laboral, constitúe un dereito e un deber dos traballadores á integridade física e unha axeitada política de seguridade e hixiene no traballo e de prevención de riscos.
 - Educación vial. Sinalización de seguridade e posibles accidentes in itinere.
 - Educación para o emprego das TIC. Todas as unidades didácticas incorporan unha actividade de estratexias de información e comunicación

para fomentar o emprego das TIC. Ademais disto, o profesor, a iniciativa propia ou a solicitude dos alumnos, poderá fomentar na aula o emprego de programas básicos (tratamento de textos, folla de cálculo, presentación de diapositivas...) relacionándoo coas distintas unidades didácticas. Por exemplo: presentación do curriculum vitae e da carta de presentación obrigatoriamente mediante o emprego das TIC, e tamén o plan de prevención.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

As actividades complementarias e extraescolares serán as previstas polo Departamento, en correlación con outros Departamentos ou que poidan xurdir durante o curso, especialmente relacionadas coa prevención de riscos, os primeiros auxilios, cooperativismo e emprendeduría.

10. Outros apartados

10.1) Bibliografía

Libro de texto recomendado ao alumnado:

- Formación y Orientación Laboral. Actualizado Julio 2023.

Autores: Bruno J. García González, David Tena Cornelles, Mª Carmen De Fez Solaz, Mª Desamparados

García Ortuño e Mª Victoria Hernández Ricarte.

Editorial TuLibrodeFP.

ISBN: 978-84-16812-90-5